

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. lapkričio 3 d. Nr. 21RE1- (AG1-298/09-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Lionelos Gelmanienės ir Beatos Labutytės,

sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei,

dalyvaujant pareiškėjai R. Č.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, posėdį organizuojant nuotoliniu būdu, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos R. Č. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skundu Komisijos prašo panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Savivaldybė) 2025-09-10 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) [Komisijos pastaba: patikslinti duomenys, jog skundžiamo rašto priėmimo data yra 2025-09-19, numeris – (duomenys neskelbtini)] (toliau – Skundžiamas raštas) ir įpareigoti Savivaldybę atlikti išsamų patikrinimą, įvertinant balandinės atstumą nuo gyvenamųjų pastatų; statinio higienos normas: paukščių skaičių, išmatų šalinimo tvarką, kvapų bei kenkėjų kontrolę; grėsmę gyventojų sveikatai, ypačiai vaikams.

Skunde nurodo, kad Savivaldybė atsisakė pradėti administracinę teiseną dėl balandinės, įrengtos (duomenys neskelbtini) (toliau – balandinė). Skundžiamame rašte nurodoma, kad nėra administracinio nusižengimo sudėties, neįvertinant gyventojų sveikatos, saugos ir higienos klausimų, nepaisant faktinės aplinkos taršos ir pavojų vaikams.

Paaiškina, kad balandinė yra įrengta 2010 m., tačiau jos dabartinė techninė būklė prasta (lentos apkaltos, išmatų šalinimo sistema neveiksminga, skleidžia kvapus), vizualiai prastos būklės ir neatitinka sanitarinių bei estetinių reikalavimų, balandinė įrengta ant sklypo ribos, galinė statinio siena sutampa su pareiškėjos sklypo tvora. Balandžiai nuolat paleidžiami į aplinką, pritraukia laukinius paukščius, kurie puola balandžius, pareiškėjos kieme ne kartą rasti nugaišę paukščiai. Kontaktas su laukiniais paukščiais didina tokių ligų kaip paukščių gripas atsiradimą ir plitimą. Balandžiai tupia ant pareiškėjos namo stogo ir kitų statinių, o kieme žaidžia mažamečiai vaikai – kyla tiesioginė grėsmė jų sveikatai dėl galimų parazitų ir infekcijų. Nuolat užteršta teritorija išmatomis, kvapais, musių gausa kelia sanitarinę ir higienos problemą. Dėl balandžių nuolatinio tupimo ant namų stogų ir statinių, jie užteršti išmatomis, negalima atidaryti stoglangių, nes paukščiai pasituština į namų vidų, sukeldami papildomą higienos ir komforto pažeidimą.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas numato pareigą užtikrinti, jog gyventojų sveikatai nebūtų keliamas pavojus, o gyvūnų laikymo taisyklės Kauno mieste reikalauja gyvūnus laikyti taip, kad jie nekeltų pavojaus kaimynams, nedarytų žalos turtui ir sveikatai. Nors 2010 m. buvo gautas leidimas, tačiau nėra faktinių duomenų, kad statinys pastatytas tinkamai ir atitinka higienos normas bei statybos teisėtumą, nėra duomenų, kad Savivaldybė tikrintų leidimo sąlygų laikymąsi – minimalūs atstumai nuo gyvenamųjų pastatų, išmatų šalinimo tvarka, kvapų ir kenkėjų. Laukiniai paukščiai, patenkantys į teritoriją dėl paleidžiamų balandžių, kelia

epidemiologinę grėsmę, tokie paukščiai gali būti parazitų nešiotojai, todėl didėja infekcijų ir parazitų plitimo rizika tarp gyvūnų ir žmonių.

Posėdžio metu pareiškėja palaikė savo reikalavimą ir skundo argumentus bei papildomai nurodė, kad skundu Savivaldybei siekė, jog Savivaldybė imtųsi realių priemonių (būtų nustatytas faktinis balandžių kiekis, nustatytas atstumas nuo balandinės iki pareiškėjos sklypo ribos, būtų imtasi priemonių balandžius laikančiame sklype įrengti tinklą ar pan.). Pažymėjo, kad pareiškėjai neaišku, kokie duomenys buvo patikrinti, iš Faktinių duomenų patikrinimo akto matyti, kad tikrinta buvo iš (duomenys neskelbtini) gatvės pusės, t. y. iki balandinės apie 50 m; akcentavo, jog sutikimas buvo duotas tik laikyti balandžius, o dėl balandinės įrengimo nėra sutikimo; taip pat nurodė, kad nesiekė, jog būtų taikomos nuobaudos, o siekė, kad būtų imtasi realių priemonių situacijai pakeisti. Pažymėjo, kad nereikalavo žalos atlyginimo (b. l. 1-3).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija atsiliepimu į skundą prašo bylą nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencija arba skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą pažymi, kad pareiškėja kreipėsi į atsakovę 2025-09-03 skundu, kuriame nurodė, kad „šalia mano gyvenamojo namo, adresu (duomenys neskelbtini), kaimynai yra įsirengę balandinę adresu (duomenys neskelbtini). Balandinė įrengta labai arti gyvenamųjų patalpų, todėl kyla klausimas, ar buvo: gautas savivaldybės leidimas balandinei įrengti; laikomasi nustatytų atstumų nuo gyvenamųjų namų bei kitų gyvūnų laikymo taisyklių. Papildomai informuoju, kad : balandinė skleidžia nemalonius kvapus, išmatos pritraukia itin didelį vabzdžių kiekį, ypač musių; paukščiai nuolat paleidžiami į laisvę, jie dergia ant mūsų namo stogo, stoglangių, dėl ko jų negalime atidaryti dėl higienos priežasčių; paukščiai teršia mūsų gyvenamąją aplinką – automobiliai, tvora ir kiemas balandžių išmatomis.“ Atsakovės Viešosios tvarkos skyriaus (toliau – Skyrius) darbuotojai 2025-09-16 [Komisijos pastaba: dokumente nurodyta, kad patikrinimas atliktas rugsėjo 15 d.] patikrino pareiškėjos skunde nurodytą informaciją ir nustatė, kad įrengiant balandinę buvo gauti raštiški sutikimai, balandinę įrengta 2010 m., kai gretimame sklype namų nebuvo. Patikrinimo metu buvo kontaktuojama su (duomenys neskelbtini), savininke, kuri pateikė paaiškinimus. Užbaigus pareiškėjos skundo nagrinėjimą, ji apie nustatytas aplinkybes ir atsisakymą pradėti administracinio nusižengimo teiseną buvo informuota Skundžiamu raštu. Taip pat buvo paaiškinta, kad Gyvūnų laikymo Kauno mieste taisyklių, patvirtintų Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. A-2094 (toliau – Gyvūnų laikymo taisyklės), reikalavimai nepažeisti. Tyrimo metu negauta objektyvių ir neiginčytinų duomenų, jog buvo padarytas administracinis nusižengimas, o įvertinus surinktą medžiagą administracinė teiseną nepradedama. Taip pat pareiškėjai pranešta, kad gretimame privačiame sklype balandinėje gyvenančių balandžių daroma žala turtui yra civilinio teisinio santykio objektas, kuriuos reguliuoja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – CK), atitinkamai jai pasiūlyta ginčus spręsti civiline tvarka kreipiantis į teismą.

Atkreipia dėmesį į pareiškėjos skundo esminį teiginį, kuriuo pareiškėja skundžia atsisakymą pradėti administracinę teiseną, nenustačius administracinio nusižengimo sudėties ir nurodo, kad atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja nesutinka, su aplinkybe, jog atsakovės Skyrius atsisakė pradėti administracinio nusižengimo teisenos tyrimą, pagal teismų praktikoje įtvirtintą nuostatą „Administracinio nusižengimo teiseną iš esmės yra reglamentuojama ANK normomis, kurios apibrėžia asmens patraukimo atsakomybėn, bylos iškėlimo, administracinio pažeidimo tyrimo, bylos nagrinėjimo ir kt. procedūras, taip pat teisenoje dalyvaujančius subjektus; administracinių teisės pažeidimų bylose priimamus sprendimus, jų įforminimą, apskundimą, vykdymą ir kt. Išdėstyti argumentai leidžia daryti išvadą, kad administracinių teisės pažeidimų teiseną ir joje dalyvaujantys subjektai nepatenka į viešojo administravimo sistemą“ (žr., pvz. LVAT 2003-12-15 nutartis administracinėje byloje Nr. A4-689-03). Todėl galimai, pareiškėjos skundas neturėtų būti nagrinėjamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) ar Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) nustatyta tvarka.

Nurodo, kad, jeigu Komisija laikytų, jog Skundžiamas raštas yra priimtas viešojo administravimo subjekto ir atitinka administracinio sprendimo sąvoką, nagrinėjamu atveju,

Skundžiamas raštas turėjo visus būtinuosius Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*) 10 straipsnyje numatytus būtinuosius elementus.

Paaikškina, kad ABTĮ 91 straipsnis reglamentuoja skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindus. Iš pareiškėjos skunde pateikiamų argumentų nėra aišku, kokie (jei iš viso tokių buvo) procedūriniai pažeidimai, pareiškėjos nuomone, galėjo būti padaryti, ar buvo padaryti, nagrinėjant pareiškėjos skundą.

Atkreipia dėmesį, kad vertinant pareiškėjos skundo turinį, jos keliamus reikalavimus ir pateikiamus argumentus, akivaizdu, kad pareiškėja siekia panaikinti Skundžiamą raštą vien dėl to, kad jos netenkina priimtas sprendimas – nepradėti administracinio nusižengimo teisenos. Tačiau bendro pobūdžio pareiškėjos nepasitenkinimas susidariusia teisine padėtimi negali būti pagrindu naikinti teisėtą, teisingą ir aukštesnės galios teisės aktų reikalavimų nepažeidžiantį viešojo administravimo subjekto sprendimą.

Pabrėžia, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (*toliau – ANK*) 22 straipsnis numato, jog administracinė nuobauda yra valstybės prievartos priemonė, šio kodekso nustatyta tvarka skiriama administracinių nusižengimų padariusiam asmeniui (1 dalis), o administracinių nuobaudų paskirtis yra: 1) atgrasyti asmenis nuo administracinių nusižengimų ar nusikalstamų veikų darymo ir paveikti administracinius nusižengimus padariusius asmenis, kad jie laikytųsi įstatymų ir vėl nedarytų administracinių nusižengimų; 2) nubausti administracinius nusižengimus padariusius asmenis; 3) atimti ar apriboti administracinius nusižengimus padariusiems asmenims galimybę daryti naujus administracinius nusižengimus (2 dalis). ANK 12 straipsnio 1 dalis numato, kad jeigu padaryta mažai pavojinga administracinio nusižengimo požymių turinti veika ir šio kodekso 22 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą administracinės nuobaudos paskirtį galima įgyvendinti netraukiant asmens administracinę atsakomybę, teisę pradėti administracinio nusižengimo teiseną turintis pareigūnas gali jos nepradėti ir pareikšti asmeniui žodinę pastabą. Nagrinėjamu atveju būtent tai ir buvo padaryta, todėl pareiškėjai nepateikiant jokių įrodymų, kad buvo padaryti procedūriniai pažeidimai, netinkamai pritaikytos teisės normos ar pan., nėra jokių teisinių pagrindų naikinti Skundžiamą raštą (b. l. 25-32).

Byla nutrauktina.

Byloje kilo ginčas dėl Skundžiamo rašto teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėja skundu Komisijai buvo suformulavusi daugiau reikalavimų, tačiau Komisijos narės Daivos Bereikienės 2025-10-02 sprendimu Nr. 21RE1-336 nuspręsta pareiškėjos R. Č. skundą dalyje, kurioje suformuluotas reikalavimas „*įpareigoti balandinės savininką griežtai uždrausti balandžių paleidimą į aplinką*“ atsisakyti priimti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai. Tad ši byla nagrinėjama tik priimtų skundo reikalavimų apimtyje; taip pat pareiškėjos skundo pagrindas vertintinas tiek, kiek tai susiję su priimtais reikalavimais (b. l. 57-60).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2025-09-03 prašymu kreipėsi į atsakovę dėl balandinės įrengimo teisėtumo patikrinimo. Prašė patikrinti, ar balandinė įrengta laikantis galiojančių teisės aktų; informuoti pareiškėją apie patikrinimo rezultatus ir priimtus sprendimus. Prašyme nurodė, kad „*Šalia mano gyvenamojo namo, adresu (duomenys neskelbtini), kaimynai yra įsirengę balandinę adresu (duomenys neskelbtini). Balandinė įrengta labai arti gyvenamųjų patalpų, todėl kyla klausimas, ar buvo: gautas savivaldybės leidimas balandinei įrengti; laikomasi nustatytų atstumų nuo gyvenamųjų namų bei kitų gyvūnų laikymo taisyklių. Papildomai informuoju, kad: balandinė skeidžia nemalonus kvapus, išmatos pritraukia itin didelį vabzdžių kiekį, ypač musių; paukščiai nuolat paleidžiami į laisvę, jie dergia ant mūsų namo stogo, stoglangių, dėl ko jų negalime atidaryti dėl higienos priežasčių; paukščiai teršia mūsų gyvenamąją aplinką – automobiliai, tvora ir kiemas yra nusėti balandžių išmatomis.*“ (b. l. 11).

2025-09-16 Faktinių duomenų patikrinimo akte Nr. (duomenys neskelbtini) nurodyta, kad atsakingas asmuo pateikė kaimyninių sklypų savininkų raštiškus sutikimus dėl balandinės įrengimo. Balandinė įrengta 2010 m., kai gretimame sklype namų nebuvo ir tuometinis sklypo savininkas raštiškai sutiko. Akte pateikta balandinės foto nuotrauka (b. l. 34).

2025-09-17 Z. I. paaiškinime (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) nurodyta, kad „*maždaug 2010-2012 m. pradėjome laikyti balandžius. Tuo metu su esančiais kaimynais dėl to sutarėme ir*

gavome jų sutikimą. Iki šių metų gyvenome taikiai ir ramiai. Tik dabar pradėjome gauti nusiskundimų dėl balandžių iš kaimynų, kurie įsikūrė už tvoros apie 2017 m. 2018 m. taip, balandžiai teršia, bet taip pat teršia ir kiti paukščiai, kurių patikėkite, virš mūsų kiemų skaido begalė. Yra iškeltų inkilų, bet iki šiol niekas niekam netrukdė. Tačiau norėdami išvengti tolimesnių ginčų, skundų ir pykčių, mes nutarėme pamažu, iš lėto skraidančius balandžius padovanoti, atiduoti kam nors. Kiek laiko tai užtruks šiandien pasakyti negaliu, bet iki 2026m. vasaros tikriausiai susitvarkysime. <...>“ (b. l. 33, 41).

Iš bylos medžiagos matyti, kad A. I. 2010-07-14 teikė prašymą laikyti balandžius, kuriame yra trejų asmenų parašai su priedais „Neprieštaraujame“ bei R. K. 2022-05-20 sutikimas dėl A. I. ((duomenys neskelbtini)) balandžių laikymo (b. l. 39, 40).

Pareiškėja skundo aplinkybėms pagrįsti Komisijai pateikė 8 fotonuotraukas (b. l. 4-8).

Atsakovė 2025-09-19 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ pareiškėją informavo, kad buvo atliktas faktinių duomenų patikrinimas vietoje, kurio metu nustatyta, kad balandinė įrengta 2010 metais, jos įrengimui raštiškai sutikimą davė tuometinis pareiškėjos sklypo savininkas ir kiti besiribojančių sklypų savininkai; Gyvūnų laikymo taisyklių reikalavimai nepažeisti; tyrimo metu negauta objektyvių ir neginčytinų duomenų, jog buvo padarytas administracinis nusižengimas. Įvertinus surinktą medžiagą ir vadovaujantis ANK 565¹ straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, administracinė teiseną nepradedama. Paaikšino, kad gretimame privačiame sklype balandinėje gyvenančių balandžių daroma žala pareiškėjos turtui yra civilinio teisinio santykio objektas. Civilinio teisinio pobūdžio klausimus reguliuoja CK ir pareiškėja turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama teisė arba įstatymų saugomas interesas (b. l. 35-37).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja ANK, Gyvūnų laikymo taisyklės, taip pat taikytinos VAI, IAGNTĮ, ABTĮ nuostatos.

Kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę kreiptis į Komisiją, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Tačiau ši asmens teisė gali būti įgyvendinta tik įstatymų nustatyta tvarka.

IAGNTĮ 1 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kad šis įstatymas nustato ikiteisminio skundų (prašymų) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje nagrinėjimo tvarką. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalyje įtvirtinta, kad Komisija ir jos teritoriniai padaliniai nagrinėja skundus dėl teritorinių ir centrinių valstybinio administravimo subjektų bei savivaldybių administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. Šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Komisija nesprenžia: 1) ABTĮ 18 straipsnyje, 20 straipsnio 2, 3, 4 dalyse ir 21 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų administracinių ginčų (bylų); 2) administracinių ginčų, kuriems nagrinėti įstatymai nustato kitokią ikiteisminio ginčų nagrinėjimo tvarką. ABTĮ 18 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad administraciniai teismai nesprenžia bylų, kurios yra priskirtos Konstitucinio Teismo kompetencijai, taip pat bylų, priskirtų bendrosios kompetencijos arba kitiems specializuotiems teismams.

LVAT yra nurodęs, kad administracinis teismas imasi nagrinėti suinteresuoto asmens skundą tik tada, kai kilęs ginčas yra įstatymų leidėjo priskirtas jo kompetencijai ir šis ginčas nepatenka į administracinių teismų kompetenciją ribojančių išimčių taikymo sritį (LVAT 2019-08-28 nutartis byloje Nr. eAS-606-502/2019, 2021-11-10 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-677-552/2021).

Kaip matyti iš bylos medžiagos, pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę, siekdama, kad institucija imtųsi priemonių dėl kaimyninėje valdoje laikomų balandžių daromo poveikio pareiškėjos aplinkai. Pareiškėjos prašymą nagrinėjo Savivaldybės Viešosios tvarkos skyrius ir priėmė sprendimą nepradėti administracinio nusižengimo teisenos, apie savo sprendimą Skundžiamu raštu informavo pareiškėją.

Komisija pažymi, kad savivaldybės administracijos gali veikti ne tik kaip viešojo administravimo subjektas, bet ir pagal ANK turi įgaliojimus pradėti administracinio nusižengimo teiseną. Savivaldybių administracijos turi įgaliojimus spręsti, ar yra pagrindas pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 417 straipsnio 2 dalį, ar nėra.

Gyvūnų laikymo taisyklių 12 punkte nustatyta, kad gyvūno savininkas arba atsakingas asmuo privalo garantuoti, kad gyvūno auginimas ir laikymas nekels grėsmės žmonių ramybei, sveikatai, gyvybei, nuosavybei, nepažeis kitų asmenų teisių ir interesų. Gyvūno savininkas arba atsakingas asmuo atlygina įstatymų nustatyta tvarka visas išlaidas, susijusias su jiems priklausančių gyvūnų padaryta žala. Minėtų taisyklių 13 punkte įtvirtinta, kad gyvūno savininkas arba atsakingas asmuo privalo užtikrinti, kad gyvūnas netrikdytų viešosios rimties.

Pagal Gyvūnų laikymo taisyklių 114 punkto nuostatas, šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę užtikrina Savivaldybė. Teisę surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus už taisyklių nesilaikymą turi Savivaldybės administracijos direktoriaus tam įgalioti specialistai ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse nurodyti pareigūnai. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Taisykles, yra baudžiami ANK nustatyta tvarka (115 punktas); asmens patraukimas atsakomybėn neatleidžia jo nuo prievolės laikytis taisyklių, pašalinti pažeidimo pasekmes ir atlyginti visus dėl to atsiradusius nuostolius (116 punktas).

Kauno miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus nuostatų, patvirtintų Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. A-4237 (pakeista 2021-05-17 įsakymu Nr. A-1712), įtvirtintos šio skyriaus funkcijos, tame tarpe: organizuoja ir vykdo reidus, patikrinimus ar pan. priemones administraciniams nusižengimams nustatyti (12.1.20 papunktis); pagal savo kompetenciją prižiūri, kaip vykdomi kiti teisės aktai, reglamentuojantys viešąją tvarką (12.1.21 papunktis); teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka pagal savo kompetenciją ir Savivaldybės administracijos direktoriaus suteiktus įgaliojimus surašo administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėja administracinių nusižengimų bylas, priima nutarimus administracinių nusižengimų bylose, skiria administracines nuobaudas už Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatytus nusižengimus (12.1.22 papunktis).

LVAT yra išaiškinęs, kad institucijos pagal savo vykdomų funkcijų pobūdį gali veikti tiek kaip viešojo administravimo, tiek kaip administracinio nusižengimo tyrimo subjektai (žr. pvz. LVAT 2021 m. birželio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2217-629/2021 ir kt.), todėl teismas (šiuo atveju – Komisija) turi įvertinti, ar keliamas ginčas yra siejamas su viešojo administravimo sritimi (pvz., LVAT 2020 m. vasario 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-141-602/2020). Pareiškėjas, paduodamas skundą, turi pareigą pagrįsti, kad ginčas yra kilęs būtent iš administracinių teisinių santykių, kurių turėtų nagrinėti administracinis teismas (Komisija) (pvz., LVAT 2021 m. gruodžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-748-1062/2021).

Pagrindinis kriterijus, pagal kurį yra atibojama bendrosios kompetencijos teismo ir administracinio teismo kompetencija, yra teisinių santykių, iš kurių kyla ginčas, prigimtis ir pobūdis. Sprendžiant dėl kilusio ginčo prigimties, reikšminga aplinkybė yra suinteresuoto asmens teismui (atitinkamai, Komisijai) teikiami reikalavimai (Specialiosios teisėjų kolegijos 2011 m. kovo 14 d. nutartis byloje Nr. T-16-11). Sprendžiant bylos rūšinio teisingumo klausimą, lemiamos reikšmės neturi skundžiamo veiksmo išraiškos forma ar reikalavimo įforminimo lingvistinės formuluotės.

VAĮ 2 straipsnio 18 dalyje nustatyta, kad viešasis administravimas – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas.

ANK 564 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad veikų, už kurių padarymą atsakomybė nustatyta ANK, tyrimas ir bylų nagrinėjimas vyksta pagal šiame kodekse nustatytas taisykles. ANK 572 straipsnyje nurodyta, kad: 1. Administracinių nusižengimų bylas pirmąją instancija nagrinėja apylinkių teismai; 2. Administracinių nusižengimų bylas pagal apeliacinius ir atskiruosius skundus nagrinėja apygardų teismai. Administracinio pažeidimo teiseną iš esmės yra reglamentuojama ANK normomis, kurios apibrėžia asmens patraukimo atsakomybėn, bylos iškėlimo, administracinio pažeidimo tyrimo, bylos nagrinėjimo ir kt. procedūras, taip pat teisenoje dalyvaujančius subjektus; administracinių teisės pažeidimų bylose priimamus sprendimus, jų įforminimą, apskundimą, vykdymą. Išdėstyti argumentai leidžia daryti išvadą, kad administracinių teisės pažeidimų teiseną ir joje dalyvaujantys subjektai nepatenka į viešojo administravimo sistemą, todėl šioje byloje VAĮ nuostatos netaikytinos (LVAT 2003-12-15 nutartis administracinėje byloje Nr. A4-689-03).

Iš pareiškėjos skundo turinio matyti, jog pareiškėja nesutinka su Skundžiamu raštu dėl to, kad balandinės savininkams nebuvo pritaikytos jokios poveikio priemonės. Nors posėdžio metu pareiškėja nurodė, kad ji nesiekia, jog būtų baudžiami asmenys, o siekia, kad būtų eliminuojama galimybė balandžiams patekti į pareiškėjos sklypą (įrengti tinklai ir pan.), tačiau tiek iš skundo Savivaldybei, tiek iš skundo Komisijai turinio (pvz., nurodyta, kad administracija atsisakė pradėti administracinio nusižengimo teiseną dėl balandinės, nes nenustatė administracinio nusižengimo sudėties) matyti, kad pareiškėja iš Savivaldybės šiuo atveju tikėjosi, kad bus taikyta administracinė atsakomybė balandinės savininkams pagal pareiškėjos kreipimąsi. Be to, iš aptarto teisinio reguliavimo matyti, kad pagal Gyvūnų laikymo taisyklių nuostatas bei Viešosios tvarkos skyriaus nuostatuose įtvirtintas funkcijas, šiuo atveju, Savivaldybė (jos įgaliojimai asmenys), veikdama savo kompetencijos ribose, turėjo teisę ir pareigą spręsti būtent administracinės atsakomybės taikymo srityje.

Pareiškėja taip pat posėdžio metu nurodė, kad 2025-09-16 Faktinių duomenų patikrinimo akte Nr. (duomenys neskelbtini) nėra užfiksuotų svarbių aplinkybių, iš fotonuotraukų matyti, kad patikrinimas vyko iš kitos gatvės ir todėl nesimato faktinė situacija; taip pat akcentavo, kad netinkamai buvo vertinti gyventojų sutikimai, nes pareiškėja kreipėsi dėl balandinės įrengimo nesilaikant atstumų iki jos sklypo ribos, tačiau nurodyti sutikimai susiję su balandžių laikymu, o ne balandinės įrengimu. Šiuo aspektu Komisija pažymi, kad minėtų faktinių aplinkybių nustatymas yra sudedamoji administracinio nusižengimo teisenos dalis ir prielaida nustatyti ar nenustatyti administracinį nusižengimą.

Taigi, nustatytų aplinkybių visuma patvirtina, jog pareiškėjos keliamas ginčas yra reguliuojamas ANK ir keliamas ginčas negali būti laikomas ginču dėl teisės viešojo administravimo srityje.

Vadovaujantis LVAT praktika, kitos teisenos tvarka negali būti revizuojamas ne tik administracinio nusižengimo bylos teisenos pradėjimo, bet ir jo inicijavimo teisėtumas bei pagrįstumas (žr., pvz., 2008 m. birželio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-884/2008, 2009 m. lapkričio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-1336/2009, 2020 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-319-662/2020). Sprendimų, priimtų dėl prašymų pradėti administracinio teisės nusižengimo teiseną, teisėtumas ir pagrįstumas nagrinėtinas bendrosios kompetencijos teisme (žr., pvz., Specialiosios teisėjų kolegijos bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui klausimams spręsti 2016 m. birželio 21 d. nutartį Nr. T-30/2016; LVAT 2017 m. spalio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-874-662/2017, 2018 m. lapkričio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-760-552/2018, 2024 m. spalio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-563-556/2024).

Taigi, Komisija vertina ginčo situaciją ir teisinio santykio pobūdį Viešosios tvarkos skyriaus kompetencijos ir jos priimamų sprendimų kontekste ir pažymi, jog nagrinėjamu atveju buvo taikoma speciali procedūra, kurią reglamentuoja ANK normos. Procedūra užbaigta sprendimu nepradėti administracinio nusižengimo teisenos bylos; Faktinių duomenų patikrinimo akte užfiksuotų patikrinimo rezultatų patikimumas galėtų būti vertinamas ginčijant atsisakymo pradėti administracinio nusižengimo teisenos bylą teisėtumą ir pagrįstumą, tačiau šio pobūdžio ginčai yra teisingi bendrosios kompetencijos teismui ir nėra priskiriami Komisijos ar administracinių teismų kompetencijai (ANK 622 str. 2d.).

Apibendrinant Komisija daro išvadą, kad keliamas ginčas yra susijęs su savivaldybės administracijos ne kaip viešojo administravimo subjekto priimtu sprendimu viešojo administravimo srityje, tačiau su jos veiksmais pagal suteiktą kompetenciją pradedant administracinio nusižengimo teiseną, taip pat siekiamo inicijuoti ginčo teisiniai santykiai nėra susiję su viešuoju administravimu, ginčas yra kilęs dėl administracinio nusižengimo teiseną reguliuojančių teisinių santykių, o tai nėra viešojo administravimo veikla VAĮ 2 straipsnio 18 dalies prasme. Toks ginčas nenagrinėtinas Komisijoje (IAGNTĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą), todėl byla pagal pareiškėjos skundą nutraukta.

Kaip matyti iš administracinės bylos duomenų, pareiškėja Skundžiamu raštu buvo informuota apie jos 2025-09-03 prašymo dėl balandinės įrengimo ir balandžių daromo neigiamo poveikio pareiškėjos aplinkai pagrindu atliktus patikrinimo rezultatus, t. y. Skundžiamame rašte nurodyta, kad

tyrimo metu negauta objektyvių ir neginčytinų duomenų, jog buvo padarytas administracinis nusizengimas; įvertinus surinktą medžiagą ir vadovaujantis ANK 565¹ straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, administracinė teiseną nepradedama; paaiškinta, kad gretimame privačiame sklype balandinėje gyvenančių balandžių daroma žala pareiškėjos turtui yra civilinio teisinio santykio objektas; civilinio teisinio pobūdžio klausimus reguliuoja CK ir pareiškėja turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama teisė arba įstatymų saugomas interesas.

Skundžiamo rašto turinys, Komisijos vertinimu, iš esmės atitinka Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, nuostatas, įpareigojančias institucijas nagrinėti ir į skundus atsakyti pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (35p., 45.4 p.).

Pagal byloje nustatytas aplinkybes, Komisija sutinka su atsakovės atsiliepime į skundą išdėstyta pozicija, jog Savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus 2025-09-19 raštas Nr. (duomenys neskelbtini) yra informacinio pobūdžio, todėl jo nugincijimas teisinių pasekmių pareiškėjai nesukels. Skundas negali būti teikiamas dėl informacinio pobūdžio raštų, kuriuose nėra jokių viešojo administravimo subjekto patvarkymų (įpareigojimų), skirtų pareiškėjai, todėl savaime toks raštas nesukelia pareiškėjai jokių teisinių pasekmių.

Pagal nuosekliai formuojamą administracinių bylų praktiką, IAGNTĮ ar ABTĮ nustatyta tvarka nenagrinėjami reikalavimai dėl informacinio pobūdžio dokumentų, kurie nesukelia asmenims jokių teisinių pasekmių, panaikinimo (žr., pvz., LVAT 2024 m. vasario 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-93-575/2024; kt.).

Komisijai yra priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo. LVAT praktikoje aktais, dėl kurių galima pateikti skundą (prašymą) administraciniam teismui (pagal analogiją – Komisijai), nepripažįstami informacinio pobūdžio dokumentai (žr., pvz., LVAT 2020 m. gegužės 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-443-502/2020). Tokio pobūdžio raštas, kuriame pateikiama tik informacija, neatitinka VAI 2 straipsnio 9 dalyje keliamų reikalavimų nei savo turiniu, nei forma, todėl jis negali būti laikomas individualiu administraciniu aktu. Sprendžiant, ar skundžiamas aktas gali būti ginčo dalyku Komisijoje, būtina nustatyti, ar pareiškėjos Skundžiamas raštas gali būti laikomas teisės aktu pagal IAGNTĮ ir ABTĮ nuostatas, ar atitinka bendruosius administracinio akto požymius. Pagrindinis individualaus administracinio akto požymis yra tas, jog jis yra teisės taikymo aktas, t. y. aktas, kuriame išreikštas teisės normų taikymo rezultatas konkrečiam subjektui, veikiantis šio subjekto teisinį statusą (teisės ir pareigas).

Komisijos vertinimu, pareiškėją galėjo suklaidinti Skundžiamame rašte nurodyta informacija, jog šis Skundžiamas raštas, be kita ko, gali būti skundžiamas Komisijai. Tačiau, Skundžiamo rašto kvalifikavimo ir teisinio vertinimo negali lemti vien tam tikri formalūs kriterijai – jo pavadinimas, *nurodyta apskundimo tvarka* ir pan., o išvada, ar dėl akto gali būti paduotas skundas administraciniuose teismuose (pagal analogiją – Komisijai), turi būti daroma atsižvelgiant į tokio sprendimo turinį. Tokia praktika yra formuojama ir administracinių teismų (pvz., LVAT 2020 m. gruodžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-772-492/2020, 2021 m. spalio 20 d. administracinėje byloje Nr. eAS-581-520/2021 ir kt).

Komisija, įvertinusi ginčo situaciją ir teisinio santykio pobūdį Viešosios tvarkos skyriaus kompetencijos ir jos priimamų sprendimų kontekste, nustačiusi, kad pareiškėjos keliamas ginčas yra reguliuojamas ANK ir keliamas ginčas negali būti laikomas ginču dėl teisės viešojo administravimo srityje; Skundžiamu raštu pareiškėjai suteikta informacija apie jos prašymo tyrimo rezultatą, tačiau šis raštas pats savaime nesukelia tokių teisinių pasekmių pareiškėjai, kokius turėtų sukelti viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis sprendimas, sprendžia, kad byla pilna apimtimi yra nutrauktina kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai.

Pareiškėja skundu Komisijai taip pat prašė įpareigoti Savivaldybę atlikti išsamų patikrinimą, įvertinant balandinės atstumą nuo gyvenamųjų pastatų; statinio higienos normas: paukščių skaičių, išmatų šalinimo tvarką, kvapų bei kenkėjų kontrolę; grėsmę gyventojų sveikatai, ypačiai vaikams. Šis reikalavimas laikytinas išvestiniu reikalavimu, nes nagrinėti reikalavimą įpareigoti instituciją iš

naujo nagrinėti pareiškėjos prašymą bei atlikti naują tyrimą, Komisija galėtų tik tuo atveju, jeigu jos kompetencijai būtų priskirta nagrinėti ginčą dėl viešojo administravimo subjekto priimto administracinio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo. Šiuo atveju, byla dėl reikalavimo panaikinti Savivaldybės raštą yra nutraukta, todėl tais pačiais pagrindais Komisija nenagrinėja ir išvestinio reikalavimo dėl atsakovės įpareigojimo atlikti veiksmus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

nutraukti bylą pagal pareiškėjos R. Č. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Daiva Bereikienė
Lionela Gelmanienė
Beata Labutytė